

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmintelen levelek csak
ismert kezektől fogadhat-
nak el.

Észiratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozás minden gar-
mond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden szerdán és vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszbetűs s kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért törmeltek szoriat,
minden centimeter
után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájába küldendők.

X **Alláspontunk.**

Most, hogy a „Zemplén” hetenként kétszer lát napvilágot, az olvasó közönség köréből néhányan ismét fölvetették a kérdést: hogy mért nem hoz a lap politikai irányú cikkeket? holott Magyarországon mai napság már minden jóra való vidéki lap politizál.

Hiszen éppen az a baj t. interpelláló urak: hogy politizál és hetek multán is rágódik oly kérdéseken, melyeket a boszorkánykonyha közvetlen közelében levő országos nagy lapok már régen megemésztettek. Ez a nagyzási viselkedés pedig legalább is megmosolyogni való dolog akkor, midőn a megyei köz- és társadalmi élet megannyi speciális érdekekkel bíró ügybaja és kérdései megoldásra várnak, hogy annak idején a nemzeti jólét és felvirágzás épületéhez szükségelt egészséges anyagot, bennök a szervező kéznél találhassa.

Ez a szempont lebegett előttünk ezelőtt 12 évvel, midőn a „Zemplén”-t megindítottuk s valamint akkor elmondtuk, úgy elmondjuk ma: miszerint erős meggyőződésünk, hogy hazánk jobb jövője, nagysága, nem a derűre-borura hajszolt politikai szatócskodás, de azon közgazdasáttal organikus kifejlődésben találja alapját, mely más országokat a jólét oly magas fokára emelt; erős meggyőződésünk: hogy szellemileg és anyagilag megerősödvén, a mivel világot érdekeltsége keresetlenül is felénk forduland s érett gyümölcsként fog ölnkbe hullani mindaz, a melyekért századokon át, annyi eredménytelen küzdelem árjába fojtottuk anyagi és erkölcsi erőnk legjavát.

Szellemi és anyagi erő, a nemzeti nagyság két hatalmas, mondhatni egyedüli emeltüje. Az elsőhöz okszerű népnevelés, magasabb irodalmi kultúra; az utóbbihoz pedig józan nemzetgazdasági elvek alkalmazása s kellő ipari fejlettség mellett juthatunk csak. E faktorok iránti érzéket beoltani nemzetünk arisztokratikus hajlamaiba, megértetni vele a munka becsét; rámutatni áldásaira; hozzá szoktatni a rendhez; visszatartani minden szédeltéstől sat. nehéz, fáradszó s lassu sikerénél fogva nem is valami nagy jutalmazó munkakör, de azt, hogy végtelenül tág mezőt nyujt s hogy mindenekfelett odaadást és speciális munkásságot kíván, senki sem tagadhatja el.

És mégis vannak ám sokan, kik mai napság egy társadalmi irányu laptól is politikai hitvallástételt kívánnak s a szerint karolják föl vagy itélik el. Pedig ez nagy tévedés. Hiszen lehet valaki szabadelvű a politikában, a társadalmi téren meg hátramenő; viszont a konservatív politika nem egy hive, valláserkölcsei s a legtöbb szociális kérdésben, a rohamos haladás bajnokául tűnhetik fel. A ki ebben kételkedik, vessen egy futó pillantást a „legnagyobb magyar” dicsteljes pályájára s állításunk helyességét aligha fogja megtagadni.

Ezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani, mintha ami csekély egyéniségünk, politikában mint azonkívül nem a valódi liberalizmus és hazafiság eszménye után törne s hogy lapunk társadalmi iránya és egyéni politikai meggyőződéseink követése között absolute nem volna bizonyos szervi összefüg-

gés. Van, csak hogy a „Zemplén” mindkettőnek tükrül nem szolgálhat. Politikai meggyőződésünknek hangot adni benne, programjánál fogva nem voltunk jogosultak s csupán életünk nyitott könyve tanuskodhatik arról, hogy idevágó jogainkat egyénileg mily irányban érvényesítettük, valahányszor annak gyakorlására felhívtunk.

Tizenkét év előtt kiadott programunkhoz tehát ma is szívósan ragaszkodunk és journalisztikai működésünk álláspontját jövőre sem változtatjuk meg.

Mindez azonban nem zárja ki, hogy minden olyan akció, mely alkotmányos politikai jogaink gyakorlatából folyik ki, mint *eseményt*, pártkülömbőség nélkül ne regisztráljunk. Ezt tenni fogjuk, mint tettük eddig, elbírálás nélkül, szigorú tárgyilagossággal, természetesen magára a tényre hártva mindenkor a felelősséget is.

Ez a mi álláspontunk és a „Zemplén”-é is — és vegyék ezt tudomásul jóakaróink ép úgy, mint azok, kik működési körünkkel idáig nem tudtak megbarátkozni. (!)

Nevelésügy.

(Részleges közlés a s.-a.-ujhelyi gk. egyházkerületi tanítói-kör öszi közgyűléséről.)

A sátoralja-ujhelyi gör. szert. kath. egyházkerületi tanítói kör a mult napokban tartotta meg öszi közgyűlését Sárospatakon az ottani hasonló felekezeti elemi népiskola helyiségében.

E gyűlés tárgyait több, a tanügy keretébe vágó fontosabb dolog, de különösen a minta előadások képezték, különböző tantárgyakból. Ezen minta előadásokat, szintén a tanügy keretébe vágó néhány pályázati tétel követte, ft. Púza Sándor esperes ur által kitűzött egy db aranyból álló pályadíj mellett, mely pályadíjat buzdításul a czimzett esperes ur sajátjából ajánlott föl.

A minta előadások, valamint a pályadíjra kitűzött tantételek is, — melyek szintén előszóval voltak előadandók, általában igen szépen sikerültek, — de az egy darab arany, mielőtt az a legjobb feleletnek oda szavaztatott volna, — a pályázó tanítói kar által egyhangulag az egyházmegyei néptanítók tanuló árváinak gyámlolására lett fölajánlva.

Ugyancsak e célra meglehetősen szép gyűjtések is eszközöltettek ez alkalommal.

A közgyűlés a fenti esperes ur ebbéli buzgalma és ügyszereteté, melyel valamint most, úgy ezelőtt is számtalanszor viseltetett a népnevelés szent ügye iránt, — jegyzőkönyvileg határozta megörökíteni.

Adjon Isten több ily nemes barátot a tanügynek, mint Púza Sándor ur!

S.-a.-Ujhely, 1880. évi december hó 20.

Rigán Mihály,
a s.-a.-ujhelyi gk. egyházkerületi
jegyzője.

Különfélék.

Eljegyzés. Vékey Oszkár Nemessányi Mariska kisasszonyt f. hó 3-án eljegyezte, Egybekelésük még e farsang folyamán fog megtörténni.

Rabsegélyző egyesület. Közvetlenül értesülünk: miszerint a sátoralja-ujhelyi kir. fogház derék felügyelője Kostein Ferencz „rabsegélyző egyesület” ohajt a budapesti hasonló egylet mintájára létesíteni. A buzgó kezdeményező reméli, hogy Zemplénmegye közönsége, ha az alapszabálytervezet vele közöltetni fog, az eszmét pártfogásába veszi s életbeleptetését előmozdítandja. Fővonásában célja az egyletnek a letartóztatásból

elbocsátott vagyontalan vizsgálati foglyoknak és elítélteknek a polgári életbe való visszatérést könnyíteni és őket a jónak ösvényén megtartani. Valóban humanus cél, mely kívánatosná teszi, hogy az eszme mielőbb létesüljön.

Rendőreink most már meglehetősen számmal vannak, azonban az ohajtott rend nyomaira még mindig nehezen lehet rátalálni. Hirtelenében csak két dolgot említünk, melyeket a tegnapi hetivásár alkalmával észleltünk. Az egyik: a kath. templom melletti átjárón egy paraszt szekér, melynek gazdája valószínűleg a korcsmába ivott, másfél óra hosszáig állt s a közlekedést elzárta, úgy, hogy az emberek a sárba voltak kénytelenek mászni, hogy az utca más felére juthassanak. Néztünk rendőr után mindenfelé, de bizonny ilyet távcsövön sem fedezhettünk fel. A másik: a fűtczai boltok előtt ismét egy csonka koldus botránczozta az embereket, éktelen jatkadások között csuszva a földön, hogy a könyörületet szíveket megindítsa. Ha még ezt sem látja a rendőrség fényes nappal, akkor bizonny keveset vagy éppen semmit sem fog meglátni akkor, mikor a nap a magas hegy háta mögé buvik. Több kötelességérzetet várunk az újonnan alakított rendőrségtől; most még elfogadjuk mentségül a kezdet nehézségeit, később azonban elnézésre semmi tekintetben sem számíthatnak.

A s.-a.-ujhelyi függetlenségi párt vasárnap délután előleges értekezletet tartott, mely alkalommal a folyó hó 8-án városunkba érkezendő Eötvös Károly országos képviselő fogadtatása s a 9-én tartandó közgyűlés s ugyanakkor a párt végleges megalakulása tárgyában előintézkedések tárgyalattak s lettek megállapítva.

Mányi Lajos és zenekara meghívás folytán Kassán a Schalkháznál játszott Sylveszter estvéjén, s hogy a kassaiak megvoltak elégedve játékkal, igazolja az, hogy tekintélyes összeg zsebrakása után tértek vissza Ujhelybe.

Színházi hírek. Mint értesülve vagyunk, Hubay színigazgató a „Toborzás” czimű új népsziművet, mely a budapesti népszínházban is most van repertoiron, előadásra meghozatta, s ugyancsak megakarja szerezni Csiky hirhadt „Mukányi”-át is. Ezek előadási jogának megszerzése az igazgatónak nagy áldozatába kerül — s tekintve a nehézségeket, melyekkel küzd — elismerésünket érdemelhetné ki. A hat előadásra hirdetett bérletek száma — bár a vizitelt a társulat két női tagja teljesíti — igen lassan szaporodik.

Szerencsétlen botlás. Kovalszky Gyula telegkönyvi hivatalnok szombaton délután hazamenetele alkalmával lakása udvarán egy deszkában megbotlott s oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik lába bokán felül kettő tört. Annál inkább szánakozást keltő e baleset, mert Kovalszky urat épp e napon hirdették ki a templomban mint vőlegényt s szerencsétlensége a hozzá közel állókon kívül bizonyára menyasszonyát is mélyen sujtotta.

Nagymihályból írják lapunknak: Az itteni értelmiség Sylveszter estjén kedélyes táncmulatságra gyűlt össze a „Kos” vendéglő termében, hol úgy a helybeli, mint a vidéki közönség fesztelenül, vigan mulatott kivilágos kivirradtig! Különösen kiemelendő, hogy a nők minden fényezés mellőzésével egyszerű házas toilettékben jelentek meg, mintegy szemellett tartva azt, hogy az egyszerűség a szépségnek legkedvesebb társa. Elmondhatjuk erről, hogy korunkban valóban örvendetes jelenség. A szépnek tekintélyes számmal volt képviselve, úgy Nagymihályból, mint a vidékről s a vialom a társas reggeli után csak akkor ért véget, midőn a gyertyavilággal birokra kelt reggeli szürkület mintegy figyelmeztetőleg szólt közbe, hogy jó volna már — aludni is. E kedélyes multság reményt nyujt arra, hogy városunkban a farsang nem lesz meddő s különösen ha hölgyeink továbbra is szemellett tartják az egyszerűséget s luxus után a férjek és papák erszénye rovására nem rajongnak, hisszük, hogy több hasonló mulatságot arrangirozhatunk. Folyó hó 2-án alkalmasint gazdasági gyűlésünk lesz. Ennek eredményéről jövőre. (r. l.)

Színészet. A városunkban időző színtársulat a legkétségbeejtőbb pártolás-hiányt kénytelen tapasztalni. Hubay igazgató, midőn körünkbe érkezett, korántsem volt eltelve a gondolat, hogy az ujhelyi igényeket minden tekintetben teljesen kielégítendő, ide őt nem az ambíció, hanem azon bizalom, hogy mai napság, a színészetre oly nehéz viszonyok között műpártoló közönségünk — melynek pártfogása előtte a régi időkben ismeretes s a mely pártolásra ma is édesen emlékszik vissza — nem vonja meg jóakarátát ez idő szerint sem tőle s habár nem adhatja is Ujhely közönségének azt a műelvezetet, a melyet egykor adott, kimentésére szolgáló azon körülmény, hogy a mai világban egy kisebbszereplőt fentartani is csaknem a lehetetlenséggel határos. Igaz ugyan, hogy a közönség azt mondhatná: „ez nem tartozik reánk;” de az is igaz, hogy sokszor tulkövetelők vagyunk, pedig a magyar színészetet a nemzeti művelődés szempontjából nem kellene elzúlni engednünk; mert hiszen hogyan kívánhatjuk akkor, hogy tömörüljenek a színtársulatok, ha megvonjuk tőlük azt a fillért is, mely a megélhetősökre föltétlenül szükséges. Az itt időző színtársulattal szemben eklatáns módon nyilvánuló közöny is a hazai színészetre nézve ma-holnap a lét és nemlét kérdését veti fel. Igaz, hogy a társulatban bevégzett tehetségeket nem említhetünk fel, de az igyekezet, melylyel az eddigi előadásokon találkoztunk s egyes tagok tanulmányozást eláruló alakítása előnyül jegyezhető fel. Újév első estvéjén „Hunyadi László halála” című tragoédiát adták, melyben Nyiri (V-ik László), Bárdy (Hunyadi László), Hubay (Gara nándor) Ács Irma (Gara Mária) s Hubainé (Ronov Ágnes) tisztességesen megálták helyüket. Tuzetes bír-

latba nem szándékunk bocsátkozni, csakis egyrészt az érdemeket nem hagyjuk szó nélkül, másrészt olyan dolgok fölemlítésére szoritkozunk, melyek a jó izlés rovására fordulnak elő. Ezért nem hagyhatjuk szó nélkül az Egervári (Vennai Gáborját) s figyelmeztetjük, hogy ha hason szerepeket nyújt számára a végzet, sziveskedjék csepű parókáját s szakállát kevésbé kócosan felakgatni, mert kriminális tisztelendő ur volt s aligha ismert volna benne még pater Lonkai is egyik elődjére. — Pelsőczy is igen fiatal „Szilágyi bátyánkat” mutatott be. A „dii minorum gentiumra” pedig az az észrevételünk, hogy jó lesz a szerepecskét olvasgatni; ex abrupto senkisémet jutott még fel a Heliconra. Vagy nincs-e az igazgatónak s uhogója?! A különben élvezhető előadást szánalomra méltóan kis közönség nézte végig. Vasárnap „A londoni koldusok.” A kiveendők kivételével az előadás meglegedésünkre folyt le. Közönség még kisebb számmal. — Hubay tudtunkal nagyon rövid ideig szándékozik köztünk maradni, de tudjuk azt is, hogy társulata tehetségéhez mérten mindent el fog követni a közönség érdekében s ez részünkről mindenesetre méltánylatot érdemelne.

Közlekedés.

Vasuti menetrend 1880. október 15-től.

I. Mező-Laborezról Sátoralja-Ujhelybe:

M.-Laborezról ind.	3 óra 56 percz d. u.	3 óra 15 percz éjjel
Homonnáról	5 „ — „	5 „ 08 „
Örmezőről	5 „ 14 „	5 „ 35 „
Nagy-Mihályból	5 „ 37 „	6 „ 20 „ reg.
Bánóczról	5 „ 51 „	6 „ 47 „

Terebesről indul	6 óra 10 percz	este 7 óra 21 percz reg.
L. Mihályból	6 „ 50 „	8 „ 35 „
Érk. Ujhelybe	7 „ 17 „	9 „ 5 „

II. Sátoralja-Ujhelyből Mező-Laborezra:

S.-a-Ujhelyből ind.	6 óra 49 percz reg.	7 óra 18 percz este
Mihályból	7 „ 21 „	8 „ 10 „
Terebesről	7 „ 58 „	9 „ 19 „
Bánóczról	8 „ 16 „	9 „ 53 „
Nagy-Mihályról	8 „ 33 „	10 „ 30 „
Örmezőről	8 „ 58 „	10 „ 12 „
Homonnáról	9 „ 17 „	10 „ 51 „
M.-Laborezra érk.	10 „ 22 „	1 „ 55 „ éjjel

III. Szerencséről Mármaros-Szigetre:

Szerencséről indul	5 óra 10 percz reg.	4 óra 10 percz d. u.
S.-a-Ujhelyből	7 „ 7 „	7 „ 42 „ este
Perbenyikből	8 „ 13 „	9 „ 05 „
Csapról	9 „ 12 „	10 „ 10 „

IV. Mármaros-Szigetről Szerencsre:

Csapról	5 „ 19 „	d. u. 6 „ 3 „ reg.
Perbenyikből	6 „ 2 „	este 6 „ 58 „
S.-a-Ujhelyből	7 „ 32 „	9 „ 31 „
Szerencséről Pest felé	9 „ 1 „	11 „ 45 „

V. Sátoralja-Ujhelyből Kassa felé:

Ujhelyből indul	este 7 óra 18 percz	reggel 9 óra 06 percz
Kassár érkezik	10 „ 30 „	d. u. 12 „ 03 „

Minden szerdán és szombaton 3 óra 57 percz reggel az ugynevezett petrezselyem-vonat.

Kassáról Sátoralja-Ujhely felé:

Kassáról indul	éjjel 3 óra 45 percz	d. u. 4 óra 05 percz
Ujhelybe érkezik	reg. 6 „ 48 „	este 7 „ 17 „

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMER.

Főmunkatárs: **FARKAS BERTALAN.**

Ezer darab névvel ellátott számla 4 frttől feljebb.

A „ZEMPLÉN”

KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlja magát mindennemű

könyvnyomdai munkák

ugymint:

Könyvek,

Folyóiratok, Levélfejek,

GYÁSZJELENTÉSEK,

Szabaduló és tanulólevelek,

Borítékok,

Gazdasági,

társulati, pénzügyi,

közjegyzői, ügyvédi és kereskedelmi

NYOMTATVÁNYOK

gyors, olcsó és pontos elkészítésére.

Nyugták,

Eljegyzési kártyák,

FALRAGASZOK,

Esketési meghívók,

Számlák,

BÁLI MEGHÍVÓK

Száz darab névleg 50 krtól 1 frt 20 krig.

Ezer darab levélboríték címmel 3 frt 50 kr.

Száz darab esketési meghívó borítékkal együtt 2 frt 50 kr.